

**ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ПАРХОМІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 19
ГАРДЕРОБНИКА**

с. Пархомівка

ВІДДІЛ ОСВІТИ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ПАРХОМІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ КРАСНОКУТСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

Пархомівського ліцею

від «___» _____ 2026 р. № ___

Інструкція з охорони праці № 19
гардеробника

1. Загальні положення

1.1. Дана інструкція з охорони праці встановлює вимоги охорони праці перед початком, під час та по закінченню роботи працівника, який виконує обов'язки гардеробника ліцею, а також порядок його дій та вимоги безпеки під час аварійних ситуацій.

1.2. До роботи гардеробником в ліцеї допускаються особи обох статей, які досягли 18 років і які пройшли медичний огляд, ознайомлені з цією інструкцією з охорони праці.

1.3.

- мати чітке уявлення про небезпечні і шкідливі фактори, пов'язані з виконанням робіт і знати основні способи захисту від їх впливу;
- дбати про особисту безпеку і особисте здоров'я, а також про безпеку оточуючих у процесі виконання робіт або під час знаходження на території ліцею;
- виконувати тільки ту роботу, яка відноситься до посадових обов'язків та доручена безпосередньо керівником, при створенні умов безпечного її виконання;
- дотримуватися правил особистої гігієни;
- негайно повідомляти директора ліцею про всі несправності, виявлені в процесі роботи, про ситуацію, що загрожує життю і здоров'ю людей, про кожен нещасний випадок або про погіршення свого здоров'я.

1.4.

- фізичні перевантаження;
- занижена або підвищена температура повітря;
- небезпечний рівень напруги в електричному ланцюзі, замикання якої може статися через тіло людини;
- недостатня освітленість робочої зони.

1.5. Працівник зобов'язаний дотримуватися правил пожежної безпеки, знати сигнали оповіщення про пожежу, місця розташування засобів пожежогасіння і вміти користуватися ними. Не допускати використання протипожежного обладнання для господарських цілей, не захаращувати проходи і доступи до протипожежного обладнання.

- 1.6. Під час роботи слід бути уважним, не відволікатися на сторонні справи та розмови і не відволікати інших.
- 1.7. Гардеробник відноситься до не електротехнічного персоналу та повинен мати I кваліфікаційну групу допуску з електробезпеки в установі.
- 1.8. Не слід займатися самостійним ремонтом електроприладів, вимикачів, розеток, кабелів і т.п.
- 1.9. Не допускається виконувати роботу, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних речовин, психотропних, токсичних або інших одурманюючих речовин, а також розпивати спиртні напої, вживати наркотичні засоби, психотропні, токсичні чи інші одурманюючі речовини на робочому місці або на території ліцею.
- 1.10. Гардеробник повинен пройти навчання і мати навички надання першої допомоги постраждалим, знати порядок дій у разі виникнення пожежі чи іншої НС і евакуації.
- 1.11. Співробітник, який допустив невиконання або порушення цієї інструкції з охорони праці для гардеробника, залучається до дисциплінарної відповідальності відповідно до Статуту, Правил внутрішнього трудового розпорядку, трудового законодавства України і, при необхідності, підлягає позачерговій перевірці знань встановлених норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Прийти на робоче місце за 30 хвилин до початку навчальних занять.
- 2.2. Надіти належний спеціальний одяг, привести його в порядок, застебнути обшлага рукавів. Звернути увагу, щоб не було звисаючих та розвіваючих кінців. Не дозволяється: заколювати одяг шпильками, голками; тримати в кишенях одягу гострі предмети, або предмети, які можуть розбитися.
- 2.3. Перевірити безпеку свого робочого місця, порядок та чистоту.
- 2.4. Перевірити гардероб на наявність підозрілих предметів.
- 2.5. Перевірити справність електроосвітлення. Найменша освітленість робочого місця повинна становити: при люмінесцентних лампах - не менше 300 лк (20 Вт/кв.м).
- 2.6. Упевнитися, що комутаційні коробки закриті, електричні розетки і вимикачі без пошкоджень (тріщин і відколів), а також без оголених контактів.
- 2.7. Перевірити наявність аптечки першої допомоги і її укомплектованість, а також наявність і доступність засобів пожежогасіння.

3. Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1. Під час роботи слід дотримуватися порядку в приміщенні, не захаращувати своє робоче місце і евакуаційні виходи з приміщення.
- 3.2. Під час роботи потрібно бути уважним, не відволікатися сторонніми справами і розмовами і не відволікати інших, не використовувати мобільний телефон.
- 3.3. Стежити за порядком і дисципліною під час прийому і видачі верхнього одягу здобувачам освіти.
- 3.3. Приймати і видавати одяг через приймальне вікно.
- 3.4. Не залишати своє робоче місце без нагляду.
- 3.5. Не залучати до чергування в гардеробі сторонніх осіб або здобувачів освіти.

- 3.6. Проводити вологе прибирання приміщення гардероба.
- 3.7. Одяг розміщувати тільки на стійких і справних вішалках.
- 3.8. Не захаращувати проходи між вішалками с одягом та іншими речами.
- 3.9. Не використовувати в приміщенні кабінету електронагрівальні прилади: кип'ятильники, плитки, електрочайники, плойки, несертифіковані подовжувачі.
- 3.10. Під час роботи двері гардеробної зсередини повинні бути зачинені.
- 3.11. Не допускається знаходження в гардеробі сторонніх осіб, які не мають відношення до прийому-видачі верхнього одягу.
- 3.12. При відключенні електроенергії не дозволяється для освітлення гардеробної використовувати свічку, сірники, паперові джгути. При відсутності аварійного освітлення, потрібно використовувати переносні ліхтарі з автономним живленням.
- 3.13. Гардеробник повинен тримати приміщення гардеробної в чистоті і порядку.
- 3.14. При наявності розлитого, розсипаного вмісту пакетів, сумок і т. п. гардеробник повинен провести санітарне прибирання з використанням віника, совка, ганчірки, відра.
- 3.15. Не допускається проводити збір пролитого, розсипаного на підлозі, а також сміття руками.
- 3.16. У разі необхідності застосування дезінфікуючих розчинів для протирання, миття обов'язково використовувати гумові рукавички.
- 3.17. Весь використовуваний інвентар, інструменти, пристосування повинні бути справні і не мати травмонебезпечних ознак (задирки, ріжучі і колючі елементи і т.п.). Використовувати несправні інструменти не дозволяється.
- 3.18. Не використовувати для сидіння і (або) у вигляді підставки випадкові предмети і обладнання.
- 3.19. Не допускається під час роботи порушувати цю інструкцію, інші інструкції з охорони праці при виконанні робіт і роботі з обладнанням, безпосередньо під час виконання роботи користуватися мобільним телефоном.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Після закінчення роботи необхідно уважно оглянути робоче місце і приміщення гардеробної, привести його в порядок.
- 4.2. Відключити всі електроприлади від електромережі.
- 4.3. Упевнитися в протипожежній безпеці приміщення, провітрити його. Упевнитися, що протипожежні правила в приміщенні дотримані.
- 4.4. Використаний інвентар оглянути, очистити і покласти у відведене для зберігання місце.
- 4.5. Зняти і привести в порядок спецодяг та інші засоби індивідуального захисту, оглянути їх і прибрати у встановлене для зберігання місце, при необхідності здати в прання (хімчистку) або ремонт.
- 4.6. Вимити руки і обличчя теплою водою з милом або аналогічними за дією миючими засобами (не допускається застосовувати для миття не призначені для цього речовини).
- 4.7. Проконтролювати винос сміття з приміщення.

4.8. Закрити вікна, вимкнути світло.

4.9. При відсутності недоліків закрити приміщення гардеробної на ключ.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі будь-якої аварійної ситуації педагог-організатор в першу чергу забезпечує безпеку дітей.

5.2. До аварійних ситуацій відносять:

- несправність захисної системи, коротке замикання електромережі, електричних приладів, перевантаження електричної системи кабінету, вигорянні ізоляції, різке, непередбачене падіння напруги у мережі кабінету;
- виникнення джерела вогню із-за порушень пожежної безпеки;
- отримання травми одним із учасників освітнього процесу;
- ураження електричним струмом.

5.3. В аварійній ситуації педагог-організатор виявляє розсудливість, врівноваженість та діє чітко за інструкцією, не вносячи паніки та нервозності серед учасників освітнього процесу. Евакуює дітей, перераховує їх за списком в безпечному місці.

5.4. У разі аварійних ситуацій пов'язаних з коротким замиканням електропроводки, займання ізоляції необхідно:

- негайно відключає електроприлади;
- у випадку травмування відводить постраждалого в медпункт, або надає першу (долікарську) медичну допомогу і забезпечує надання допомоги лікарем;
- сповіщає адміністрацію навчального закладу.

5.5. У разі виникнення пожежі або загорання педагог-організатор:

- організує евакуацію з приміщення згідно з «Порядком евакуації учнів у навчальному закладі»;
- повідомляє адміністрацію закладу освіти;
- при необхідності викликає пожежну команду за телефоном 101;
- вимикає електроприлади;
- зачиняє вікна і двері, щоб вогонь не поширювався в сусідні приміщення.

5.6. При виявленні пошкодження життєзабезпечення (електрика, водопровід, каналізація, опалення) або задимлення приміщення повідомляє адміністрацію закладу.

5.7. Педагог-організатор вживає заходів для збереження життя і здоров'я здобувача освіти, працівників закладу освіти та власного життя у разі виникнення аварійних ситуацій.

Слід пам'ятати, телефони екстрених служб: 101 – пожежна служба; 102 – міліція;

103 – швидка допомога.

5.8. Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження.

1. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно зробити штучне дихання та зовнішній масаж серця, викликати швидку медичну допомогу.

2. Дії при ураженні електричним струмом:

- необхідно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;
- за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мізку. При такому стані оживлення необхідно починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

3. Дії при пораненні:

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти на рану стерильний перев'язувальний матеріал і зав'язати її бинтом;
- якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

4. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;
- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям у низ, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;
- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, - парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;
- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом; при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3 % марганцевим розчином або 4 % розчином таніну;
- при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом (із пакета), складеним у

клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4с.

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровеносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

6. Дії під час сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА»

6.1 Дії при отриманні сигналу (Евакуація):

- Категорично заборонено продовжувати видачу одягу в індивідуальному порядку за номерками, оскільки це створює черги та загрозу життю.
- Якщо дозволяє час та температурний режим, відкрити всі проходи гардероба для самостійного (але організованого) забору одягу класами під наглядом вчителів.
- Якщо часу на забір одягу немає (термінова загроза) — негайно спрямувати дітей, які перебувають біля гардероба, до найближчого входу в укриття.

6.2 Безпека приміщення:

- Переконавшись, що в приміщенні гардероба, між стелажми та в роздягальнях не залишилося учнів.
- Вимкнути світло в гардеробі.

6.3 Допомога на шляхах руху:

- Виконувати роль «регулювальника» біля входу: вказувати напрямок руху до укриття, допомагати дітям, які розгубилися або впустили речі.
- Слідкувати, щоб учні не залишали взуття чи рюкзаки на проходах, що може призвести до падіння інших.

6.4 Перехід до укриття:

- Забрати з собою журнал (якщо ведеться облік відвідувачів або персоналу гардероба) та особисті речі.
- Негайно спуститися до захисної споруди.

6.5 Дії після відбою (після виходу з укриття):

- Першим повернутися до робочого місця, щоб організувати порядок прийому/видачі одягу.
- Перевірити приміщення гардероба на предмет пошкоджень або залишених речей.
- Допомогти вчителям організувати черговість роздягання класів, щоб уникнути хаосу після повернення до навчання.

Відповідальна за організацію

роботи з охорони праці

_____ **Тетяна ФЕДОРЕНКО**

УЗГОДЖЕНО:

**Інженер з охорони праці
групи господарського обслуговування
відділу освіти**

Краснокутської селищної ради _____ Ірина РВИБОРОДА

**Юрисконсульт
групи по господарському обслуговуванню
відділу освіти**

Краснокутської селищної ради _____ Марія СУРГАЙ

Ознайомлений(на)